

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI

AYLIK EKONOMİK BÜLTEN

Mayıs 2013

AYLIK EKONOMİK BÜLTEN

DÜNYADAKİ GÜNCEL EKONOMİK GELİŞMELER

- IMF'nin, Finansal İstikrar Raporu'nda küresel finansal koşulların son altı ayda ciddi bir oranda iyileşme eğilimi gösterdiği ifade edilmiştir. Dünya Ticaret Örgütü özellikle Euro Bölgesi'ndeki krizden kaynaklı riskler nedeniyle 2013'e ilişkin dünya ticaret hacmindeki büyüme beklentisini %4,5'ten %3,3'e düşürmüştür. Rapora göre; ABD ile Euro Alanı arasındaki ayrışma belirginleşirken, gelişmekte olan ülkelerde ekonomik faaliyetler görece güçlü seyrini korumaktadır. Euro Bölgesi çevre ülkelerindeki ekonomik aktivitedeki zayıflık merkez ülkeleri de olumsuz yönde etkilemektedir.
- Dünya Ekonomik Görünümü Raporu'nda da küresel büyümenin 2013 yılında %3,3, 2014 yılında %4 oranında gerçekleşeceği öngörülmektedir. Gelişmekte olan Asya'nın ise aynı dönemde %7,2 ve %7,4 olarak büyüyeceği tahmin edilmektedir.
- 2013 yılı İnsani Gelişme Endeksi verilerine göre Norveç, Avustralya ve Amerika Birleşik Devletleri, 187 ülke arasında ilk sıralarda yer alırken, Türkiye bu yıl, 92'nci sıradan 90'nci sıraya yükselmiştir. Endekste, eğitim, sağlık ve sosyal programlara sürdürülebilir yatırımların yapılması ve dünyayla giderek daha açık bir ilişkiye girilmesini dikkate alarak sıralama yapılmıştır. Güneyin yükselişi ile dünyada ekonomik ve politik olarak çok kutuplu yeni bir dünya düzeni ortaya çıkmaya başlamıştır.
- ABD Merkez Bankası (Fed) Başkanı Ben Bernanke'nin tahvil alımları "azaltılabilir" açıklaması dünya piyasalarında sert düşüşlere neden olmuştur.

EURO BÖLGESİ

- **Euro Bölgesi'nde** üretim ve tüketim verilerine göre yılın ilk çeyreğinde durgunluk düzeyinde bir ekonomik aktivite gerçekleşmiştir. Düşük Nisan ayı PMI verisi ve bozulan güven göstergeleri nedeniyle toparlanmada gecikme beklenmektedir. Avro Bölgesi'nde 2013 yılında %0,3 oranında daralma, 2014 yılında %1,1 büyüme öngörülmektedir.
- Bölge genelinde, KOBİ'ler başta olmak üzere reel sektör finansmana erişimde zorluk yaşamaktadır. Euro Bölgesi'nde toplam istihdamın %75'ini ve toplam hasılanın %60'ını oluşturan KOBİ'lerin bu durumu, ekonomik aktiviteyi ve istihdamı da olumsuz etkilemektedir.

ABD

- 2012 yılının son çeyreğinde %0,4 ile oldukça sınırlı bir büyüme kaydeden **ABD ekonomisi** 2013 yılının ilk çeyreğinde %2,5 oranında büyümüştür. İstihdam piyasasındaki gelişmeler ise, iyileşme olduğu yönünde sinyaller vermekle birlikte, ılımlı bir hızla ilerlemektedir. ABD'de büyümenin devam ederek, 2013 yılında %2'ye, 2014 yılında %3'e yükseleceği tahmin edilmektedir.

JAPONYA

- **Japonya ekonomisinin** zayıflama süreci yerini olumlu sinyallere bırakmıştır. 2013 yılı ortalarına doğru ılımlı bir toparlanmaya geri dönülmesi beklenmektedir. IMF, Japonya ekonomisinin büyüme rakamlarını yukarı yönlü revize etmiştir. Japonya'nın 2013 yılı büyüme tahminini %1,2'den %1,6'ya, 2014 yılı büyüme tahminini ise %0,7'den %1,4'e yükseltmiştir. Yapılan yukarı yönlü revizyonda gerekçe olarak yeni hükümetin uygulamaya koyduğu parasal genişleme, mali teşvik, %2'lik enflasyon hedefi ve yapısal reformlardan oluşan ekonomi politikaları gösterilmiştir. İhracattaki düşüş eğilimi de hemen hemen durmuştur.
- Diğer yandan, imalat sektörü PMI ise, Nisan ayında 51,1 seviyesine yükselerek 13 ayın zirvesine çıkmıştır. Bu artışta iç taleple birlikte yurtdışı talep olumlu rol oynamıştır.

ÇİN

- Dünyanın en büyük ikinci ekonomisi Çin'de, imalat sanayi PMI endeksi Nisan ayında 50,6 seviyesine gerileyerek endişeleri arttırmıştır. **Çin'de** yılın ilk çeyreğinde toparlanma beklentiler ölçüsünde gerçekleşmemiştir. Yılın ilk çeyreğinde %7,7 büyümeye kaydederek, son 20 yılda ilk kez 4 çeyrek arka arkaya %8'in altında büyümeye gerçekleştirmiştir. Yuandaki değerlenmeden ötürü ihracat büyümesinin önümüzdeki aylarda yavaşlayacağı beklenmektedir.
- Ekonomik toparlanmanın hız kaybetmesiyle sanayi şirketlerinin kar artışı da yavaşlamaya başlamıştır. **Çin'de** ağır sanayi sektörleri hâlen yüksek maliyetlerle çalışırken, tekstil, gıda ve içecek sektörleri görece daha iyi konumdadır.

HİNDİSTAN

- BRICS ekonomileri arasında yüksek enflasyon, cari açık ve bütçe açığı sorunları yaşayan Hindistan, ekonomideki yavaşlamayı önlemek ve büyümeyi desteklemek amacıyla politika faizinde üçüncü kez indirim gitmiştir. Politika faizini %7,5'den %7,25 seviyesine çeken **Hindistan**, bu yıl içinde borçlanma maliyetlerinde indirim giden tek BRICS ekonomisi olmuştur.
- **Hindistan'ın**, 2013 ve 2014 yıllarında sırasıyla %5,7 ve %6,2 olarak büyüyeceği tahmin edilmektedir.

RUSYA

- **Rusya'nın** düşük yatırımlar ve alt yapı problemleri nedeniyle önümüzdeki 10 yılda büyümenin %3'ü aşamayacağı tahmin edilmektedir.
- Petrol ve doğalgaz federal hükümet gelirlerinin %50'sini, GSYH'nin %20'sini oluşturan **Rusya'da**, özellikle Çin'den kaynaklanan zayıf talep ve ABD'nin rekor petrol stoku bu yıl petrol fiyatları üzerinde ciddi baskı uygulamıştır. Zayıf iş iklimi, yatırımın düşüklüğü ve yatırımcıları koruyan düzenlemelerin eksikliği büyümedeki daralmanın en büyük nedenleri olarak görülmektedir.

BREZİLYA

- IMF, **Brezilya** ekonomisinin 2013 yılı büyüme oranını %3, 2014 yılını %4 öngörmüştür. Gevşek para politikası ve özel sektöre verilen teşviklerin gecikmeli etkileri, büyüme tahminlerinde etkili olmuştur.

TÜRKİYE

- 2012 yılı büyümesi ile hayal kırıklığı yaratan Türkiye ekonomisi diğer yandan IMF'ye olan borçlarını tamamlamış, Fitch ve Moody's'in ardından Japon kredi kuruluşunun da ard arda gelen not arttırmaları ile, 2013 yılına umutla bakmaktadır.
- 1 Mayıs 2013 tarihinden itibaren Güney Kore ile STA'nın yürürlüğe girmesi uzun vadede olumlu bir gelişmedir.
- 2013 yılı ilk çeyrek verileri, bültenin devam eden bölümünde detaylı olarak incelenmiştir.

ENFLASYON

%	TÜFE		ÜFE	
Nisan	2012	2013	2012	2013
Yıllık	11,14	6,13	7,65	1,70
Yıllık Ort.	8,59	7,66	10,72	3,74
Aylık	1,52	0,42	0,08	-0,51

2013 yılı Nisan ayı enflasyon oranı; yıllık TÜFE'de %6,13, ÜFE'de %1,70 oranında gerçekleşmiştir. Bir önceki aya göre TÜFE'de %0,42 oranında artış, ÜFE'de ise %0,51 oranında düşüş yaşanmıştır.

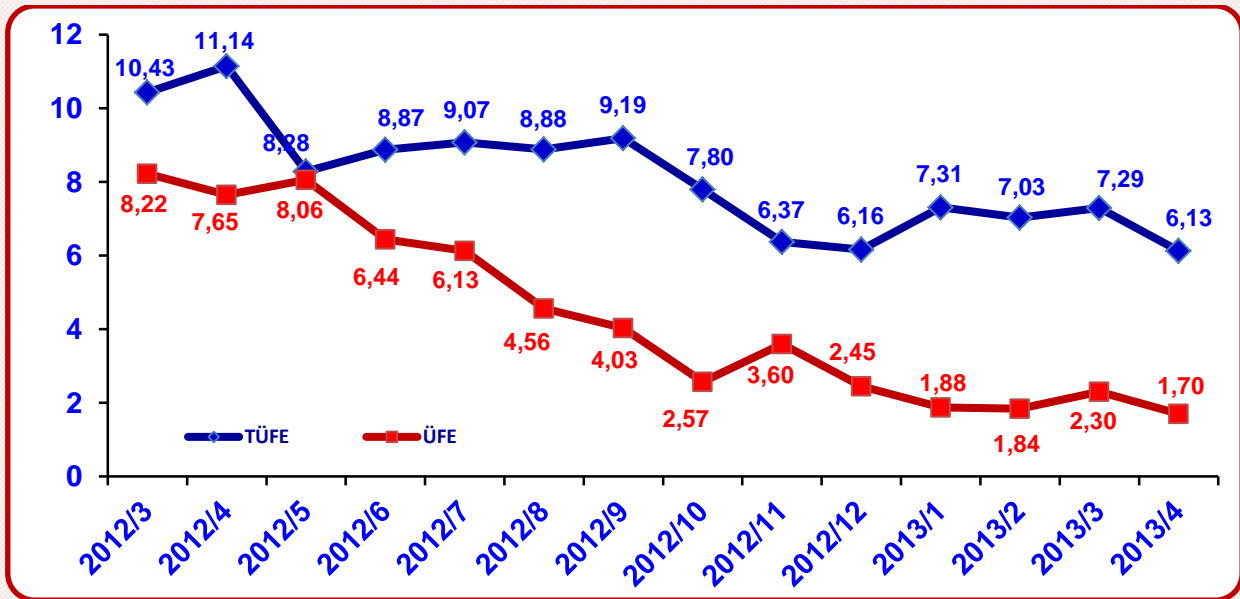
Bir önceki yılın aynı ayına göre TÜFE'de en yüksek artış; %16,25 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda gerçekleşmiştir. Lokanta ve oteller (%8,97), haberleşme (%6,85), gıda ve alkolsüz içecekler (%6,83) artışın yüksek olduğu diğer harcama gruplarıdır.

İstatistiki bölgelere göre yapılan ayırmda, İzmir'de TÜFE, bir önceki yılın aynı ayına göre %6,24 ve on iki aylık ortalamalara göre %7,74 oranında artış gerçekleşmiştir.

Nisan ayı ÜFE alt kalemleri bazında, sanayinin üç sektöründen madencilik ve taşocakçılığı sektöründe %0,76 oranında artış, imalat sanayi sektöründe %0,12 düşüş, elektrik, gaz ve su sektöründe %1,14 oranında düşüş gerçekleşmiştir.

Sanayinin alt sektörleri bazında ÜFE değerlendirildiğinde; en yüksek aylık artış %4,12 ile taşocakçılığı ve diğer madencilik ürünlerinde gerçekleşirken, onu %3,65 ile büro makineleri imalatı, %2,69 ile giyim eşyası imalatı, %1,48 ile motorlu kara taşıtları izlemiştir. Nisan ayı itibariyle 788 maddeden, 286 maddenin ortalama fiyatında artış, 318 maddenin ise ortalama fiyatlarında düşüş gerçekleşirken; 184 maddenin ortalama fiyatında ise değişim gözlenmemiştir.

Yıllık Değişim Oranları (%)

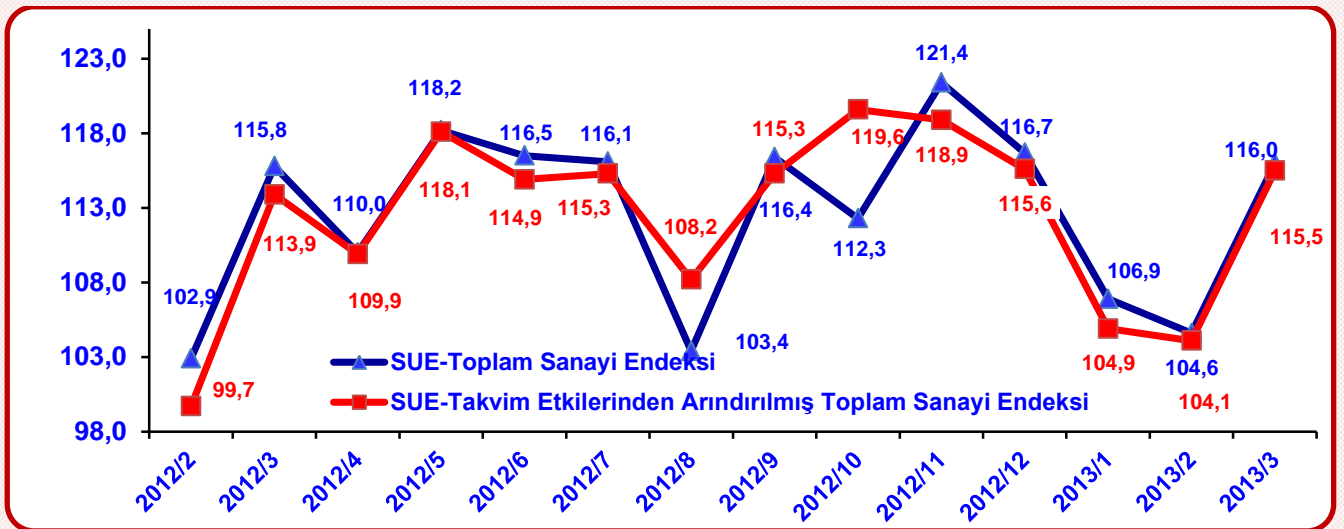
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

MART 2013 (2010=100)	Arındırılmamış		Takvim Etkisinden Arındırılmış		Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış	
	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Aylık)
Toplam Sanayi	116,0	0,17	115,5	1,4	114,3	-0,9
Madencilik ve Taşocakçılığı	101,0	-3,3	100,5	-2,6	109,2	1,0
İmalat Sanayi	117,5	1,0	117,0	2,5	115,2	-1,4
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim. Ürt. ve Dağıtım	113,2	-4,0	112,5	-4,0	111,3	1,9

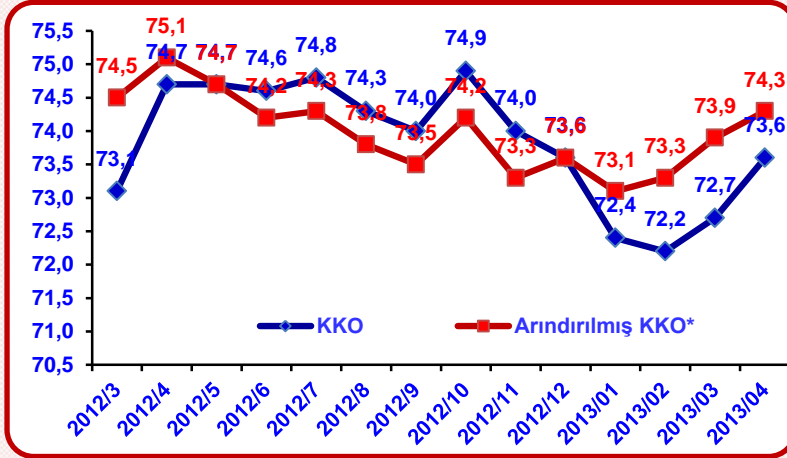
Sanayi Üretim Endeksi, bir önceki yılın aynı ayına göre Mart ayında %0,17 oranında artmıştır. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış endeks bir önceki aya göre %0,9 oranında azalmıştır.

Takvim etkisinden arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi'ni sektörel bazda değerlendirecek olursak; madencilik ve taşocakçılığı sektörü yıllık endeksi %2,6 oranında azalırken; imalat sanayi sektörü endeksi %2,5 artmış, elektrik,gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi de %4,0 oranında gerilemiştir.

2013 yılı Mart ayında mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi'ne göre; bir önceki aya göre, en fazla azalış %16,7 ile bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatında gerçekleşmiştir. Bu azalışı, %8,8 ile kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı, %8,6 ile temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı izlemiştir. En yüksek artış ise, %17 ile mobilya imalatında gerçekleşmiştir. Bu artışı, %2,9 ile ağaç, ağaç ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç), %2,6 ile kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı takip etmektedir.

KAPASİTE KULLANIM ORANI

2013 Nisan ayında Kapasite Kullanım Oranı yeniden %73,6 seviyesinde gerçekleşmiştir. Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı %80,6, Makine ve ekipmanlarının kurulumu ve onarımı %80,5, kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı %79,5, tekstil ürünlerinin imalatı %79,4 ile 2013 yılı Nisan ayını en yüksek kapasite ile kapatan sektörlerdir.

HANEHALKI İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ

Mevsim etkilerinden arındırılmamış temel işgücü göstergeleri

Şubat	TÜRKİYE		KENT		KIR	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Kurumsal olmayan nüfus (000)	73.254	74.112	50.225	50.714	23.029	23.397
15 yaş ve üstü nüfus (000)	54.365	55.250	37.531	37.947	16.834	17.303
İşgücü (000)	26.058	27.430	17.606	18.501	8.452	8.928
İstihdam (000)	23.338	24.546	15.484	16.267	7.854	8.279
İşsiz (000)	2.721	2.884	2.123	2.235	598	649
İşgücüne katılma oranı (%)	47,9	49,6	46,9	48,8	50,2	51,6
İstihdam oranı (%)	42,9	44,4	41,3	42,9	46,7	47,8
İşsizlik oranı (%)	10,4	10,5	12,1	12,1	7,1	7,3
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12,7	12,9	12,3	12,4	14,3	15,2
Genç nüfusta işsizlik oranı ⁽¹⁾ (%)	18,3	20,4	19,9	22,7	14,6	15,7
İşgücüne dahil olmayanlar (000)	28.307	27.821	19.924	19.446	8.382	8.375

Türkiye genelinde 2013 yılı Şubat ayı işsizlik oranı, bir önceki senenin aynı ayına ve bir önceki aya göre 0,1 puan artış ile %10,5 oranında gerçekleşmiştir. Tarım dışı işsizlik oranı %12,9 olarak kaydedilmiştir. İşsiz sayısı 163 bin kişi artarak, 2 milyon 884 bin kişiye yükselmiştir.

Genç nüfusta işsizlik oranı yeniden %20,4 seviyelerine çıkmıştır.

2013 Şubat ayında istihdam edilenlerin %22,5'i tarım, %19,9'u sanayi, %6,2'si inşaat, %51,3'ü ise hizmetler sektöründedir. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında inşaat sektörünün istihdam edilenler içindeki payı 0,6 puan, hizmetler sektörünün payının 0,2 puan artarken, tarım sektörünün payının 0,8 puan ve sanayi sektörünün payının 0,2 puan azaldığı görülmektedir.

İSTİHDAMIN GELİŞİMİ (Bin kişi, 15+ yaş)

Aylar	SANAYİ	TARIM	İNŞAAT	HİZMETLER	TOPLAM
2012 Şubat	4.684	5.427	1.306	11.921	23.338
2013 Şubat	4.886	5.531	1.530	12.599	24.546

Kaynak: TÜİK

ÖDEMELER DENGESİ

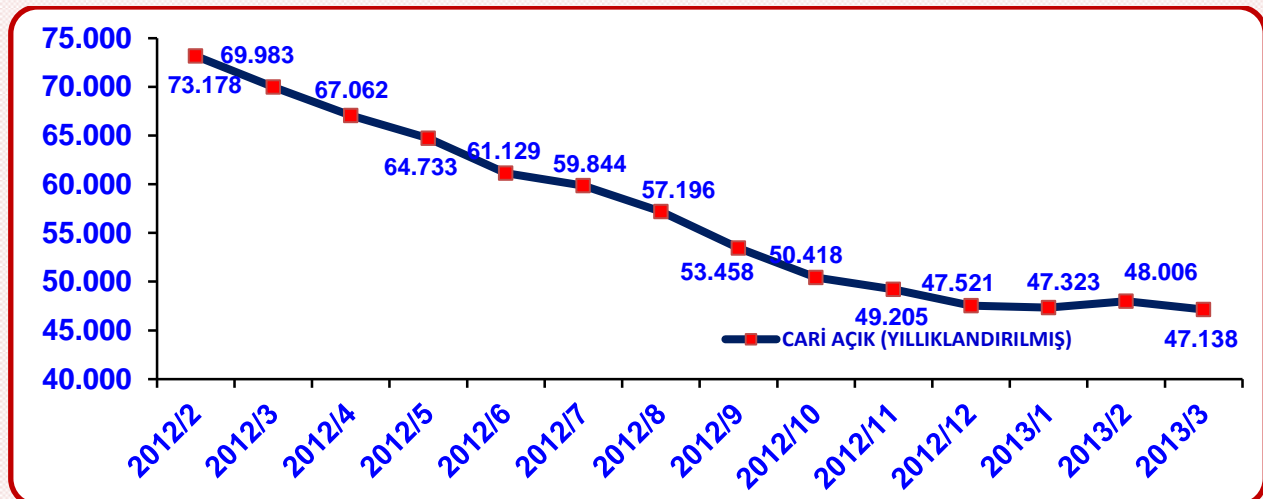
(12 Aylık Ortalama) (Milyon ABD Dolar)	2012 Mart	2013 Mart
CARİ İŞLEMLER HESABI	-69.983	-47.138
Hizmetler Dengesi	20.643	24.332
SERMAYE-FİNANS HESABI	57.305	55.340
Yurtdışında Doğrudan Yatırım	-3.694	-2.475
Yurtiçinde Doğrudan Yatırım	16.242	10.036
Portföy Hesabı-Varlıklar	2.698	3.346
Portföy Hesabı-Yükümlülükler	15.129	41.009
Diğer Yatırımlar-Varlıklar	1.115	1.896
Diğer Yatırımlar-Yükümlülükler	20.800	28.714

Kaynak: TCMB

2013 yılının Mart ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre, cari işlemler açığı %13,9 daralarak 5,4 milyar dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. 2012 yılı Mart ayında kümülatif olarak 69,9 milyar dolar açık veren cari işlemler hesabı, 2013 yılı aynı ayında %32,6 oranında azalarak 47,1 milyar dolar gerçekleşmiştir. Bu durum, beklenen iç talepteki toparlanmanın gerçekleşmediğini göstermektedir.

2013 yılının Mart ayında cari işlemler açığı, bir önceki yılın aynı ayına göre 868 milyon ABD doları azalarak 5.396 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Şubat ayında artış kaydeden, 12 ay birikimli cari açık Mart ayında %1,81 azalarak 47.138 olarak gerçekleşmiştir. Bu düşüş, iç talep koşullarındaki toparlanmaların istenilen seviyenin altında kalacağını işaret etmektedir. Ancak, Merkez Bankası'nın faiz indirim kararı ve ekonomiyi destekleyici politikaları ile cari açığın önümüzdeki dönemlerde yeniden yükselmesi beklenmektedir.

2013 yılının Mart ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %78,58 düşüşle yurt içine doğrudan yatırımlar 597 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Bu düşüş, Eylül 2012'den beri aylık bazda en düşük seviye olarak gözlenmiştir. Diğer taraftan, yurt içi yerleşik yatırımcıların yurt dışında gerçekleştirdiği doğrudan yatırımlar yılın Ocak-Mart 2013 döneminde 688 milyar \$ seviyesine ulaşarak net doğrudan yatırımların Ocak-Mart 2012 dönemine kıyasla %40,4 oranında daralmasında etkili olmuştur.

GÜVEN ENDEKSLERİ

Aylar	Reel Kesim Güven Endeksi	Tüketici Güven Endeksi*
2012		
Nisan	116,0	75,7
Mayıs	113,8	78,1
Haziran	108,1	76,8
Temmuz	107,3	77,0
Ağustos	104,5	74,3
Eylül	103,1	72,1
Ekim	102,4	69,3
Kasım	101,0	72,6
Aralık	97,9	73,6
2013		
Ocak	102,10	75,8
Şubat	107,5	76,7
Mart	112,1	74,9
Nisan	112,0	75,6

*2004-2011 dönemi için modele dayalı yaklaşımla geriye çekme yöntemi uygulanmış olan yeni seri

Reel Kesim Güven Endeksi; 2013 yılı Nisan ayında, 112,0 oranında gerçekleştirerek istikrarını korumaktadır. Bir önceki yılın aynı ayına göre mevsimsellikten arındırılmış haliyle 3,7 puan azalarak 105,0 seviyesine gerilemiştir.

Tüketici Güven Endeksi istikrarsız eğilimini devam ettirerek, 2013 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre %0,9 oranında artmış ve 75,6 seviyesine yükselmiştir.

BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ

2012 yılı Ocak-Nisan döneminde 5 milyar TL açık veren bütçe, 2013 yılı Ocak-Nisan döneminde 302 milyon TL açık vermiştir. Aynı dönemde bütçe gelirleri %17 oranında artarak 124,6 milyar TL olmuştur. Bütçe giderleri ise, %12 oranında artarak 124,9 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

2012 yılı Ocak-Nisan döneminde 16,9 milyar TL faiz dışı fazla verilmiş iken, 2013 yılı aynı döneminde 17,9 milyar TL faiz dışı fazla verilmiştir.

Bir önceki yılın aynı ayına göre, faiz hariç giderlerde %19,1, vergi gelirlerinde %20,2 oranında artış gerçekleşirken, faiz giderlerinde %17 oranında düşüş gerçekleşmiştir.

Milyon TL	2012 Ocak-Nisan	2013 Ocak-Nisan	Fark (%)
Bütçe Giderleri	111.569	124.931	12,0
Faiz Hariç Giderler	89.600	106.707	19,1
Faiz Giderleri	21.969	18.224	-17,0
Bütçe Gelirleri	106.549	124.629	17,0
Vergi Gelirleri	84.430	101.474	20,2
Bütçe Dengesi	-5.019	-302	-94,0
Faiz Dışı Denge	16.949	17.922	5,7

DIŞ TİCARET

Milyon ABD \$		İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Ara (Hammadde) Malları İthalatı		Dış Ticaret Dengesi		İhracatın İthalatı
Aylar	Yıl	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Karşılama Oranı (%)
Ocak-Mart	2012	35.305		55.934		41.368		-20.629		63,1
	2013	37.073	5,0	58.757	5,0	43.352	4,8	-21.684	5,1	63,1
Mart	2012	13.209		20.677		14.981		-7.469		63,9
	2013	13.175	-0,3	20.560	-0,6	14.870	-0,7	-7.385	-1,1	64,1

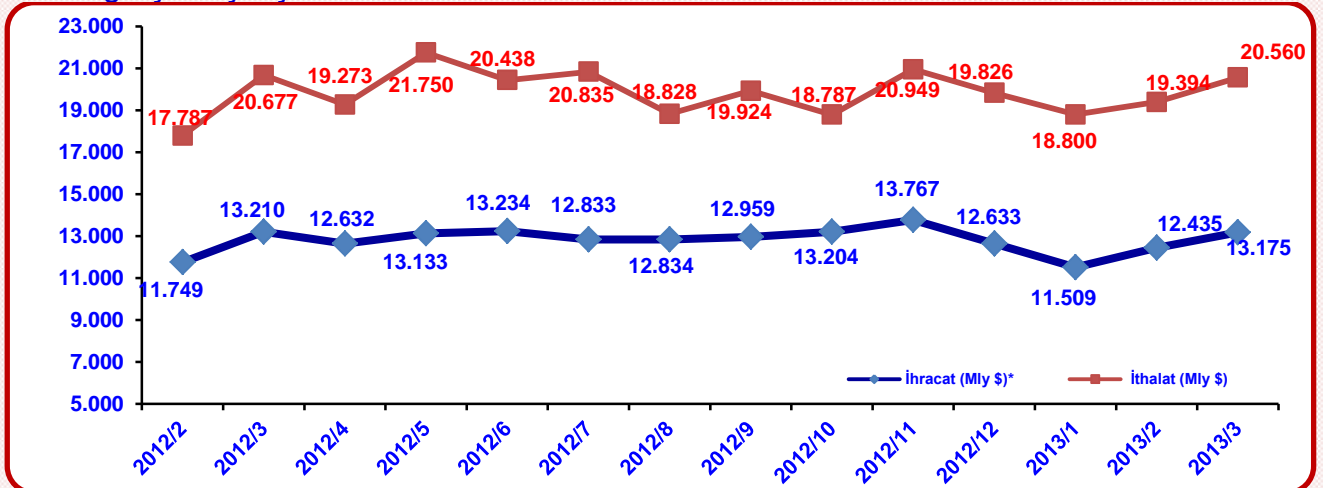
2013 yılı Mart ayında, 2012 yılının aynı ayına göre ihracat %0,3 azalarak 13,1 milyar dolar, ithalat da %0,6 oranında azalarak 20,5 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde dış ticaret açığı %1,1 oranında azalarak, 7,3 milyar dolar seviyesine gerilemiştir.

2012 yılı Mart ayında %41,6 olan Avrupa Birliği'nin (AB) ihracattaki payı, 2013 Mart ayında %40,7'ye gerilemiş; AB'ye yapılan 2012 yılının aynı ayına göre ihracat %2,4 oranında azalarak, 5,3 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

2013 yılı Mart ayında fasıllar düzeyinde en büyük ihracat kalemi, "motorlu kara taşıtları ve aksam parçaları" (1.515 milyon \$) olurken; bu fasılı "kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler; bunların aksam ve parçaları" (1.122 milyon \$); "demir ve çelik" (1.075 milyon \$), "örme giyim eşyası ve aksesuarları" (791 milyon \$) izlemiştir. "Mineral yakıtlar ve yağlar" (4.312 milyon \$), "kazanlar, makina ve cihazlar, aletler; bunların aksam ve parçaları" (2.426 milyon \$), "demir ve çelik" (1.557 milyon \$) ve "motorlu kara taşıtları ve aksam parçaları" (1.467 milyon \$) ise en yüksek ithalat yapılan fasıllar olmuştur.

2013 yılı Mart ayında, İzmir'in ihracatı 2012 yılının aynı dönemine göre %1,3 azalırken, bir önceki aya göre %6,7 oranında artış göstererek 829 milyon dolar, ithalatı ise bir önceki yılın aynı dönemine göre %4,6 oranında azalırken, bir önceki aya göre %15,5 oranında artış göstererek 939 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

2013 yılı Mart ayında, Ege Bölgesi'nin ihracatı 2012 yılının aynı dönemine göre %7,9 oranında azalırken, bir önceki aya göre %7,03 artış göstererek 1.510 milyon dolar, ithalatı ise %6,84 oranında azalırken, bir önceki aya göre %9,77 artış göstererek 1.480 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER TABLOSU

BÜYÜME (Sabit Fiyatlarla)	2007	2008	2009	2010	2011	2012
GSYH (Milyon \$)	648.754	742.094	616.703	731.608	772.298	202.508
Büyüme Oranı (%)	4,7	0,7	-4,8	9,2	8,5	1,4
ENFLASYON (%)	2008	2009	2010	2011	2012	Nis.13
ÜFE (yıllık)	8,11	5,93	8,87	13,33	6,17	1,70
TÜFE (yıllık)	10,06	6,53	6,40	10,45	8,94	6,13
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2008	2009	2010	2011	2012	Mar.13
İhracat	132.027	102.143	113.883	134.972	152.537	13.175
İthalat	201.964	140.928	185.544	240.834	236.544	20.560
Dış Ticaret Dengesi	-69.936	-38.786	-71.661	-105.863	-84.008	-7.385
Cari İşlemler Dengesi	-41.959	-13.991	-47.099	-77.089	-48.867	-47.138
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Yıllık Ortalama % Değ.)	2008	2009	2010	2011	2012	Mar.13
Toplam Sanayi	-0,6	-9,9	13,1	8,9	2,4	0,17
Takvim Etkisinden Arındırılmış	-0,8	-10,1	13,9	8,2	2,5	1,4
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2008	2009	2010	2011	2012	Nis.13
Kapasite Kullanım Oranı	64,9	67,7	75,6	75,5	74,2	73,6
GÜVEN ENDEKSLERİ	2008	2009	2010	2011	2012	Nis.13
Reel Kesim Güven Endeksi	90,1	87,4	110,4	110,5	106,3	112,0
Tüketici Güven Endeksi**	69,9	78,79	90,99	92,0	75,6	75,6
SANAYİ CİRO VE SİPARİŞ ENDEKSLERİ	2008	2009	2010	2011	2012	Mar.13
Sanayi Ciro Endeksi	158,4	138,2	162,7	208,4	140,1	148,7
Sanayi Sipariş Endeksi	159,4	130,4	155,4	200,2	220,6	-
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2008	2009	2010	2011	2012	Şub.13
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	21.194	21.277	22.594	24.110	24.821	24.546
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	2.611	3.471	3.046	2.615	2.518	2.884
İşsizlik Oranı (%)	11,0	14,0	11,9	9,8	9,2	10,5
BORSA VE DÖVİZ	2008	2009	2010	2011	2012	Nis.13
İMKB 100 Endeksi	47.905	49.066	79.226	82.809	64.982	86.046
Euro/\$	1,3978	1,4316	1,3377	1,2945	1,2858	1,3001
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyon TL)	2008	2009	2010	2011	2012	Oca.-Nis.13
Bütçe Dengesi	-17.432	-52.761	-40.081	-17.439	-28.791	-302

SEKTÖREL BAKIŞ

İKLİMLENDİRME SEKTÖRÜ

Geniş bir üretim ve hizmet yelpazesi olan iklimlendirme sektörünün dünya pazarlarındaki yerine baktığımızda, geçen yıl dünyada konfor klima pazarı 88,4 milyar dolar olarak belirlenmiştir. Dünya pazarında sektörde, Çin birinci sırada yer almakta, onu Japonya ve ABD izlemektedir. Dünya çapındaki firmalarla teknolojik seviyeye ulaşma potansiyeli mevcut olan sektörde Türkiye dünya pazarı için güçlü bir adaydır. Fransa Almanya İtalya ve Türkiye Avrupa ülkeleri içinde ilk sıralamayı paylaşmaktadır.

Türkiye Dünya'da ve bireysel klima sektöründe %2,5, Avrupa'da ise %13'lük pazar payına sahiptir. Sektörde 10 yılda 6-7 kat büyüme gerçekleştiren Türkiye, Avrupa'da bireysel klima sektöründe ilk 3'te yer almaktadır.

Dünya iklimlendirme ihracatında 22. sırada olan Türkiye pazarında, yaklaşık 300 bin kişi istihdam edilmektedir.

Türkiye, ısıtma sistem ve elemanları, soğutma sistem ve elemanları, havalandırma-klima sistem ve elemanları, tesisat sistemleri ve yalıtım malzemelerini kapsayan ürünleri üreterek yaklaşık 70 ülkeye ihraç etmektedir.

TOBB İklimlendirme Sanayi İhracatçıları Birliği'nin verilerine göre;

2002 yılında 500 milyon \$ olan sektör ihracatı 2012 yılında 4 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. Öncelikli olarak 2013 için ihracat miktarı 5 milyar \$ tahmin edilmektedir. İhracat miktarının her yıl en az %15 artacağı hedefi konulurken, uzun vade hedefi ve tahmini 25 milyar \$ öngörülmüştür.

2023'te Dünya iklimlendirme ihracatında ilk 10 hedeflenirken, pazar büyüklüğünün 60 milyar dolara çıkması planlanmaktadır.

Sektörün hızla geliştiği Ortadoğu, Kafkaslar, Orta Asya ve Kuzey Afrika gibi coğrafyaların merkezinde olması Türk üreticilerini daha avantajlı kılmaktadır.

Libya, Azerbaycan, Mısır, Bulgaristan, S.Arabistan'a olan ihracat artarken, Kuzey Afrika Japonya ve Avrupa İhracat pazarı içinde yerini korumaktadır.

Diğer yandan, çoğu sektörde olduğu gibi bu sektörde de ithal girdi en önemli sorunlardan birisidir. Yarı mamul ürünlerinin bir kısmı Türkiye'de üretilirken yaklaşık %30'u yurtdışından ithal edilmektedir. Bu durum; kümelenmenin, inovasyonun ve net döviz sağlamanın önünde engel olmaktadır. Oysaki her üç başlık sektörün gelecek vizyonunda çok önemli bir yer tutmaktadır. Özellikle Ar-ge ve Ür-ge'ye ayrılacak paylar, üniversitelerle yapılacak işbirlikleri sektörün önünü açacaktır. 300'e yakın firmanın faaliyet gösterdiği İzmir'de kurulacak olan test laboratuvarı da sektöre ivme kazandıracaktır.

Enerji tasarrufunda önemli bir paya sahip olan sektörün, bundan sonraki süreçte alacağı önlemler büyük önem taşımaktadır.